

Tukku- ja vähittäiskauppa

Parti- och detaljhandeln

1997, helmikuu - februari

Kotimaankauppa jatkoi kasvuaan helmikuussa

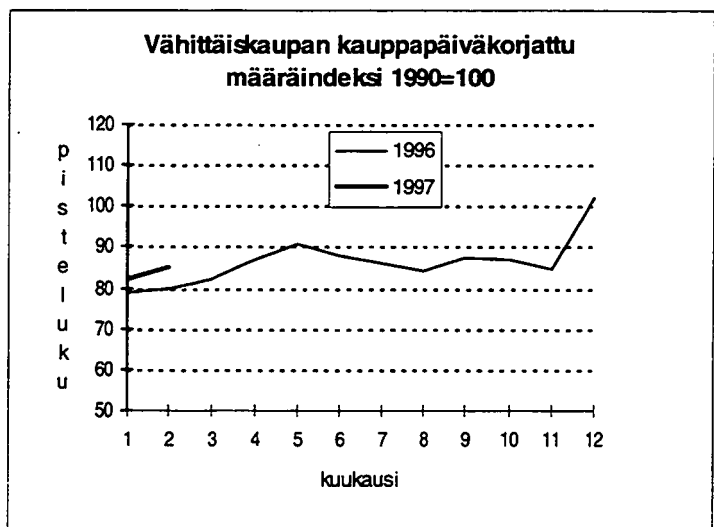
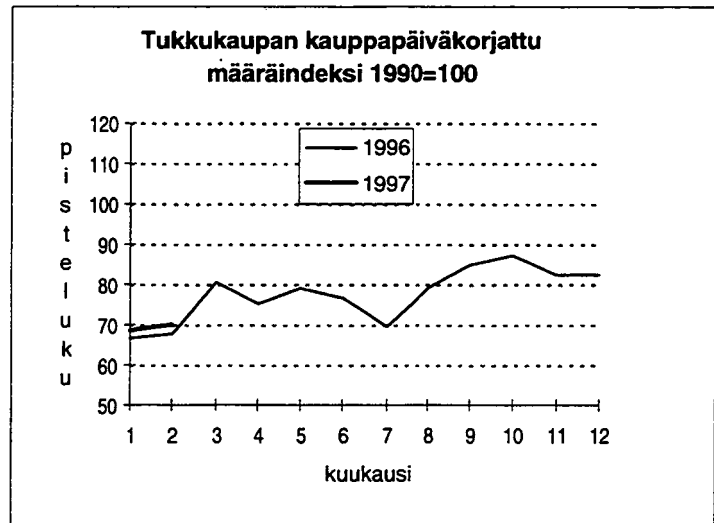
Vuoden 1997 alusta lähtien kauppatilasto julkaisee kauppapäiväkorjattuja määräindeksejä. Kauppapäiväkorjattujen lukujen avulla eri vuosien vastinkuukaudet saadaan aiempaa vertailukelpoisemmiksi. Lisää kauppapäiväkorjauksesta sivulla kaksi.

Tukku- ja vähittäiskaupassa vuosi on alkanut hyvin. Helmikuussa rauta- ja rakennustarvikkeiden sekä sähkötarvikkeiden ja kodintekniikan myyntimäärät kasvoivat eniten vähittäiskaupassa ja vastaavasti raaka-aineiden myynti tukkukaupassa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen kauppatilaston ennakkotiedoista.

Kauppapäiväkorjatun määräindeksin mukaan tukkukaupan myynnin määrä lisääntyi viime vuoden helmikuusta tämän vuoden helmikuuhun 3,7 prosenttia ja vähittäiskaupan myynnin määrä 6,3 prosenttia. Karkausvuoden takia viime vuoden helmikuussa oli yksi kauppapäivä enemmän kuin tämän vuoden helmikuussa.

Tukkukaupassa ylivoimaisesti suurin myyntimäärän lisäys oli viidenneksen kasvuun yltäneessä raaka-ainetukkukaupassa. Yli seitsemän prosentin kasvuun ylsivät lisäksi yleistukku-, rauta- ja rakennustarvike- sekä vaatetukkukauppa. Helmikuun lämmin sää näkyi polttoainetukkukaupassa kolmen prosentin myynnin vähenemisenä.

Vähittäiskaupassa huoltamoiden ja autokaupan myyntimäärät kasvoivat yli kymmenen prosenttia. Vilkastuneen asuntokaupan myötä myös rauta- ja rakennustarvikkeiden- sekä sähkötarvikkeiden ja kodintekniikan kauppa kasvoi yli 12 prosenttia.

Kauppapäiväkorjaus

Johdanto

Vuoden 1997 alusta julkaistaan kuukausittaisten indeksien ja kuukausimuutosten lisäksi kauppapäiväkorjatut indeksit ja niiden muutokset. Seuraavassa kuvataan käytettävää kauppapäiväkorjausta. Kauppapäiväkorjattuja lukuja on laskettu taaksepäin vuoteen 1985 ja ne on saatavana paperilla tai EXCEL-taulukkona Tilastokeskuksesta.

Kauppapäiväkorjauksella eliminoidaan kalenterista johtuvat vaihtelut. Tämä tarkoittaa kuukausien pituuksien, eri viikonpäivien ja juhlapäivien huomioimista jo ennen varsinaisen kausitasoituksen tekemistä. Täten eri vuosien vastinkuukaudet on saatettu samanarvoisiksi tasaamalla ne erot, jotka johtuvat eri viikonpäivien, esim. maanantaiden, lukumäärien eroista eri vuosina.

Vähittäiskauppa

Kuukausien pituuseroista johtuva vaihtelu korjataan jakamalla tasoitettavan sarjan arvo kunkin kuukauden päivien lukumäärällä ja kertomalla keskimääräisellä kuukauden pituudella 30,4375 (=365,25/12).

Viikonpäivien vaikutusten estimoimiseksi lasketaan viikonpäivien suhteelliset osuudet eri kuukausina. Näiden suhteellisten osuuksien vaikutus myynnin määrään estimoidaan regressiomallilla. Saatuja kertoimia käytetään myynnin määrien korjaamiseen.

Kauppapäiväkorjauksen suhteen ongelmallisimpia ovat sellaiset **juhlapäivät**, jotka sijoittuvat vuosittain eri kuukausiin. Tällaisia ovat pääsiäinen, helatorstai, helluntai ja pyhäinpäivä. Näiden ajatellaan aiheuttavan myynnissä sekä ns. etuvaihtuksen, joka lisää myyntiä että varsinaisen pyhävaikutuksen, joka vähentää myyntiä.

Muut korjaukset, kuten juhlapäiväkorjauskin, tehdään ns. dummy-tekniikalla. Esimerkiksi helmikuussa 1990 ollut pankkitoimihenkilöiden melko tarkkaan kuukauden kestänyt lakko näkyy useimmissa sarjoissa. Sen vaikutus voidaan estimoida muodostamalla selittäjä, joka saa arvon 1 helmikuussa 1990 ja arvon 0 muualla.

Sarjoissa on usein myös eri syistä, kuten lakoista, johtuvia äkillisiä ja lyhytaikaisia piikkejä. Tällaiset vaikutukset kuuluvat luonteensa mukaisesti epäsäännölliseen vaihteluun, mutta niiden olemassaolo heikentää muiden komponenttien estimoimista. Estimoimista heikentää myös joissakin sarjoissa olevat äkilliset, mutta pysyvät tasomuutokset (esim. jotkut veromuutokset). Nämä muutokset on otettu osaksi trendiä. Koska kalenterivaikutusten ja muiden vaikutusten estimoimista vaikuttaa toisiinsa, ne tehdään yhtäaikaan ennen varsinaista kausitasoitusta. Tarvittavat korjaukset estimoidaan regressiotekniikalla käyttämällä pienimmän neliösumman menetelmää.

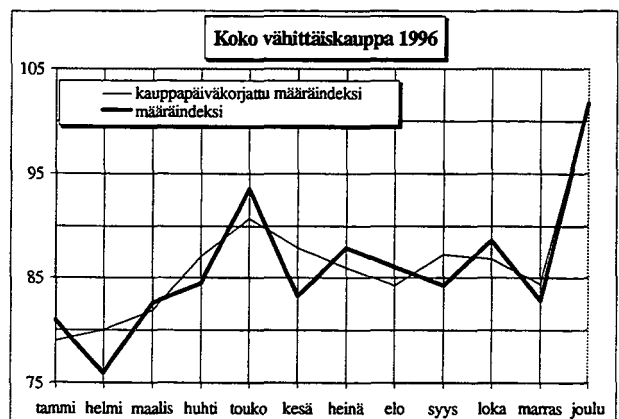
Kauppapäiväkorjaus tehdään kullekin vähittäiskaupan sarjalle erikseen. Tasoitus koko vähittäiskaupan sarjalle saadaan tasoitettujen komponenttien painotettuna summana.

Tukkukauppa

Tukkukauppa tasoitetaan myös toimialoittain ja koko tukkukaupan sarja saadaan niinkään tasoitettujen komponenttien painotettuna summana. Kauppapäiväkorjauksessa oikaistaan kuukausien pituuserot X11-ARIMA -menetelmällä.

Lisätietoa tässä käytetystä kauppapäiväkorjauksesta on saatavissa Tilastokeskuksesta.

Alla olevassa kuvassa on esitetty koko vähittäiskaupan määräindeksi ja kauppapäiväkorjattu määräindeksi kuukausittain vuonna 1996.

TUKKUKAUPAN MYYNTI - PARTIHADELNS FÖRSÄLJNING

HELMIKUU 1997 - FEBRUARI 1997	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING MMK ILMAN ALV - EXKL. MOMS		INDEXIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %					
	HELMI FEBR.	TAMMI- HELMI JAN-FEBR.	ARVO VARDE	MÄÄRÄ VOLYMI	ARVO - VÄRDE ED.V.-FG.ÄR TAMMI- HELMI FEBR.	MÄÄRÄ - VOLYMI ED.V.-FG.ÄR TAMMI- HELMI JAN- FEBR.				
TOIMIALA - NÄRINGSREN										
KOKO TUKKUKAUPPA HELA PARTIHADELN	16 853.7	34 077.0	77.9	69.2	0.8	3.0	-2.1	-1.0	1.0	-1.8
4110 YLEISTUKKUKAUPPA ALLMÄN PARTIHADEL	2 667.7	5 353.6	58.4	54.7	2.9	6.1	-0.7	1.5	4.8	-0.8
4120 RAVINTO- JA NAUTINTOAINETUKKU HANDEL MED LIVS- OCH NJUTNINGSM	2 597.1	5 167.3	86.9	90.8	-6.3	-2.5	1.0	-7.8	-4.3	1.6
4130 TEKSTIILI, VAAATE JA NAHKAT, TUK HANDEL MED TEXTIL, KLÄDER OCH L	255.5	526.4	65.6	58.1	4.3	0.6	-5.7	4.5	0.8	-5.6
4140 RAUTA- JA RAKENNUSTARVIKETUKKU HANDEL MED JÄRN- OCH BYGGNADSV	1 182.4	2 413.0	70.1	62.2	3.1	3.1	-3.9	2.2	2.3	-4.0
4150 SÄHKÖ- JA KODINTEKNIIKAN TUKKU HANDEL MED ELARTIKLAR OCH HUSH	952.2	1 728.4	102.7	93.6	-0.3	-0.3	22.7	0.8	1.4	21.9
4161 POLTTOAINETUKKUKAUPPA BRÄNSLEPARTIHADEL	1 697.9	3 521.4	118.0	77.2	-0.4	10.8	-6.9	-9.0	-0.4	-4.7
4164 RAAKA-AINETUKKUKAUPPA PARTIHADEL MED RAVAROR	738.9	1 477.3	93.9	93.9	9.1	6.9	0.1	15.8	13.5	0.6
4170 KONEIDEN JA MUIDEN PÄÄMATAV. T HANDEL MED MASKINER O. KAPITAL	3 434.4	7 132.2	58.7	52.6	1.0	2.3	-7.1	-1.4	-0.2	-7.6
4190 MUU TUKKUKAUPPA ANNAN PARTIHADEL	1 777.2	3 620.8	109.9	91.3	3.7	1.6	-3.6	2.1	0.2	-4.2
4510 MOOTTORIAJON. JA NIIDEN OSIEN HANDEL MED MOTORFORDON, -DELAR	1 550.5	3 136.6	112.0	88.1	2.5	3.2	-2.2	2.0	2.7	-2.3

VÄHITTÄISKAUPAN MYYNTI - DETALJHANDELNS FÖRSÄLJNING

HELMIKUU 1997 - FEBRUARI 1997	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING ILMAN ALV - EXKL. MOMS		INDEKSIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %					
	HELMI FEBR.	TAMMI- HELMI JAN-FEBR	ARVO VÄRDE	MÄÄRÄ VOLYM	ARVO - VÄRDE ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MÄN	MÄÄRÄ - VOLYM ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MÄN				
TOIMIALA - NÄRINGSREN			HELMI FEBR.	HELMI FEBR.	HELMI FEBR.	HELMI FEBR.	TAMMI- HELMI JAN- FEBR.			
KOKO VÄHITTÄISKAUPPA HELA DETALJHANDELN	10 883.5	22 797.1	88.7	77.5	2.0	3.1	-8.6	2.1	3.4	-8.5
4310 TAVARATALOKAUPPA VARUHUSHANDEL	1 251.1	2 649.3	96.6	90.0	1.6	3.3	-10.5	1.7	3.4	-11.1
4321 SUPERMARKETTIKAUPPA SUPERMARKETHANDEL	1 238.3	2 462.6	101.5	97.9	-0.5	1.3	1.1	-0.7	0.9	0.9
4322 PÄIVITTÄISTAVAR. YLEISVÄH.KAUPPA ALLMAN DETALJHANDEL MED DAGL. VAR	1 570.4	3 190.0	86.8	83.8	-2.8	0.5	-3.0	-3.0	0.1	-3.3
4330 PÄIVITTÄISTAVAR. ERIKOISVÄH.KAUPP SPECIAL DETALJHANDEL MED DAGL. VA	89.2	173.3	76.5	80.8	-3.0	-4.0	6.0	-2.9	-4.1	5.8
4337 KIOSKKAUPPA KIOSKHANDEL	115.1	235.7	74.7	66.7	-1.1	-2.4	-4.7	-1.0	-2.4	-4.6
4340 ALKOHOLIJUOMIEN KAUPPA HANDEL MED ALKOHOLDRYCKER	342.7	675.2	44.5	38.8	-1.4	1.7	3.0	-2.3	0.8	3.2
4350 TEKSTIILIJEN JA VAATTEIDEN VK. TEXTIL OCH BEKLÄNADSDETALJHANDEL	481.2	1 055.3	69.6	62.7	0.6	3.4	-16.2	2.0	5.2	-18.8
4356 JALKINEIDEN VÄHITTÄISKAUPPA SKODETALJHANDEL	50.5	113.4	53.8	50.8	-3.9	2.5	-19.9	-1.0	4.9	-19.2
4370 RAUTA- JA RAKENNUSTARV. VÄH.KAUPP HANDEL MED JÄRN- OCH BYGGVAROR	516.1	966.5	58.8	51.6	5.8	7.7	14.6	6.0	7.8	14.6
4380 SÄHKÖTARV. JA KODINTEKN. VÄH.KAUP HANDEL MED ELART. OCH HUSHÅLLSMAS	501.4	1 020.2	110.3	103.3	3.8	3.1	-3.4	7.3	6.6	-3.5
4390 SISUSTUSTARVIKKEIDEN VÄH.KAUPPA DETALJHANDEL MED INREDNINGSVAROR	211.4	463.5	65.4	58.3	1.3	3.4	-16.1	1.6	3.5	-15.8
4411 APTEEKIT APOTEK	514.8	1 067.9	151.9	102.4	5.4	4.3	-6.9	1.6	0.2	-6.9
4412 KEMIKAALITUOTTEIDEN VÄHITTÄISKAUP KEMIKALIEVARUDETALJHANDEL	38.3	80.8	88.2	75.4	-8.7	-4.1	-9.9	-10.8	-6.4	-10.1

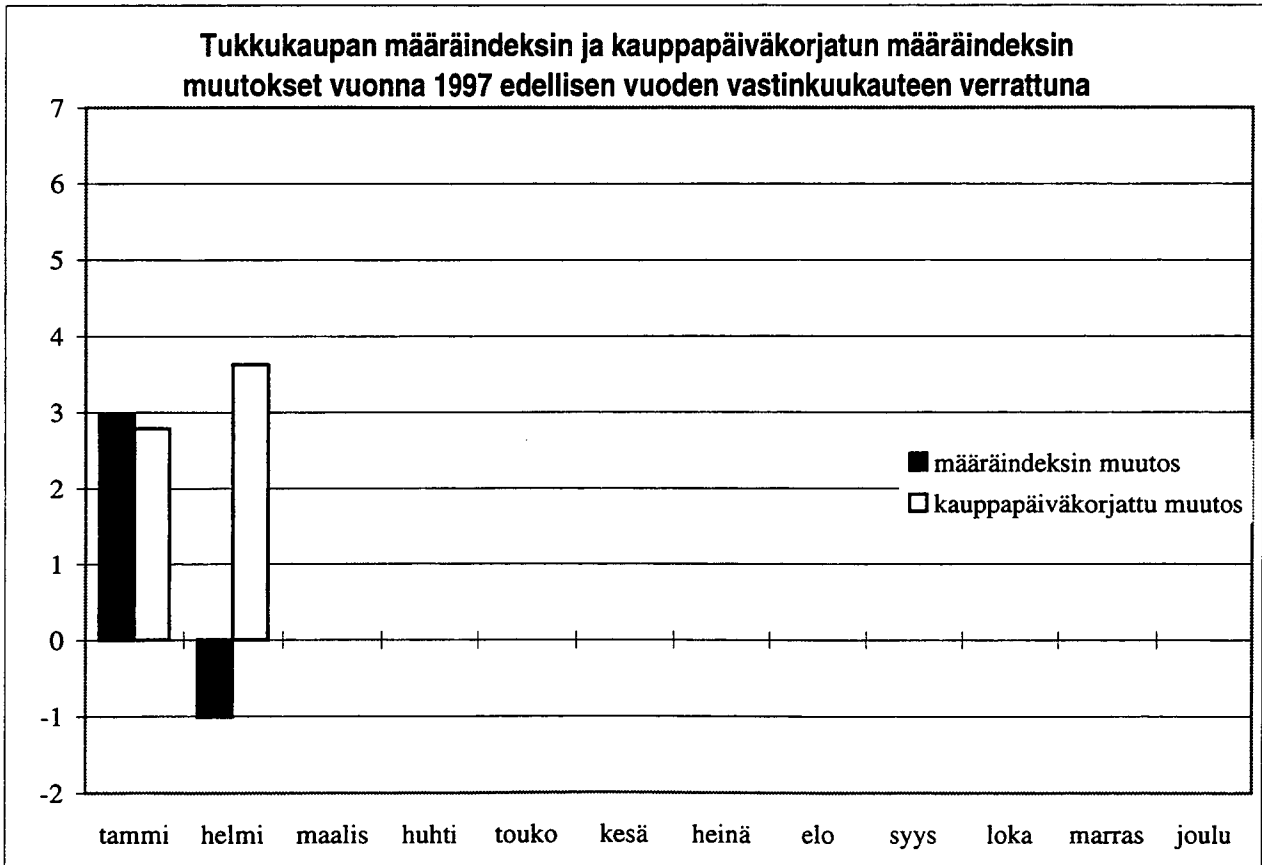
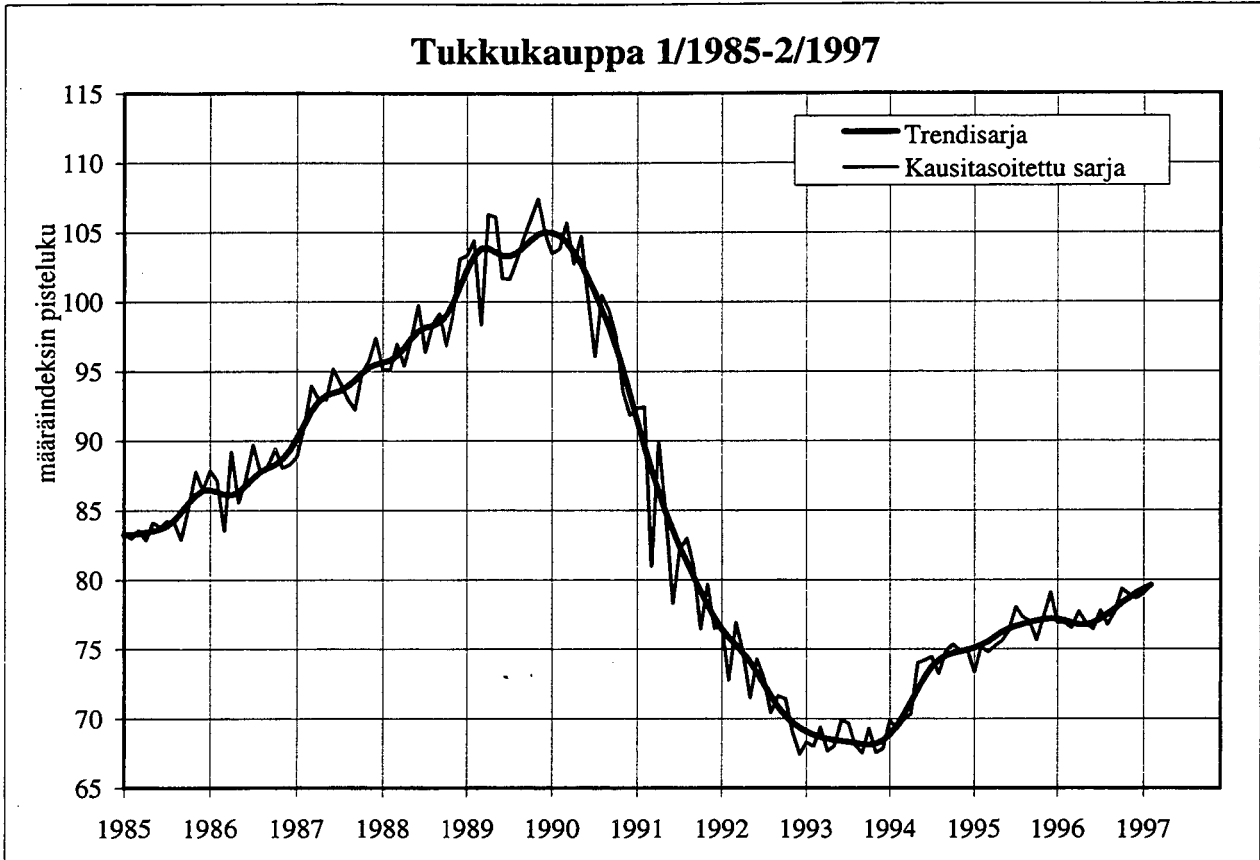
VÄHITTÄISKAUPAN MYYNTI - DETALJHANDELNS FÖRSÄLJNING

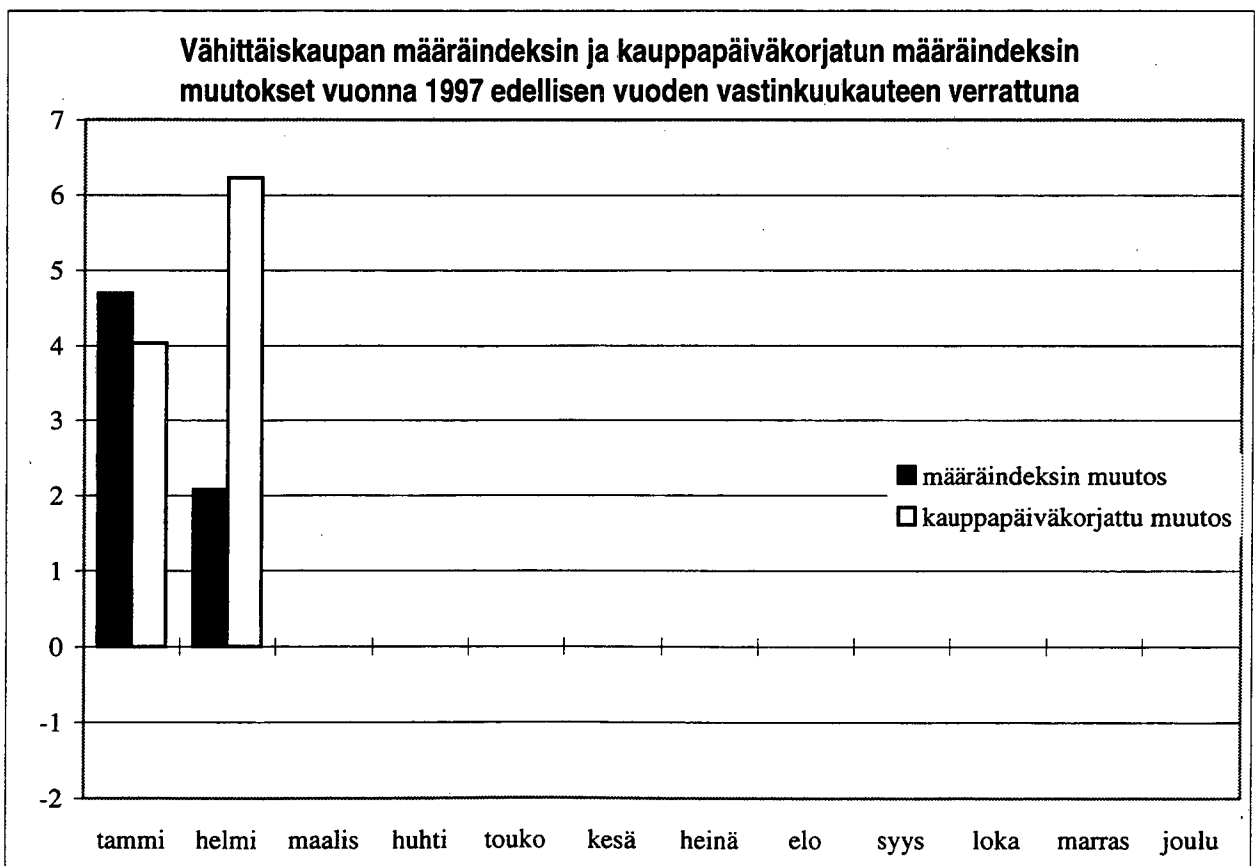
	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING ILMAN ALV - EXKL. MOMS		INDEKSIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %					
	HELMI FEBR.	TAMMI- HELMI JAN-FEBR	ARVO VÄRDE	MÄÄRÄ VOLYMI	ARVO - VÄRDE	MÄÄRÄ - VOLYMI				
HELMIKUU 1997 - FEBRUARI 1997										
TOIMIALA - NÄRINGSREN										
4420 KIRJOJEN JA TOIMISTOTARV. VÄH.KAUP HANDEL MED BÖCKER OCH BYRÅVAROR	178.8	390.3	89.6	81.2	5.6	5.7	-15.5	5.3	3.8	-15.7
4430 KULTASEPÄNTEOSTEN JA KELLOJEN VÄH HANDEL MED GULDSMEDSVAROR OCH UR	65.4	142.1	77.8	68.8	4.5	5.9	-14.7	4.1	5.1	-14.0
4440 VALOK.,OPTISEN JA TERV.H.ALAN V.K HANDEL MED FOTO-,OPT.-,HÄLSÖVÄRDS	119.6	249.1	70.7	68.9	2.2	2.3	-7.7	4.5	4.6	-7.7
4450 KUKKIEN JA PUUTARHA-ALAN VÄH.KAUP HANDEL MED BLOMSTER OCH TRÄDGÅRDS	57.7	106.3	68.1	59.9	2.4	-1.9	18.8	2.7	-2.3	17.7
4460 URHEILUTARV. JA VENEIDEN VÄH.KAUP HANDEL MED SPORTARTIKLAR OCH BÅTA	153.6	327.6	90.1	78.3	1.1	5.6	-11.7	0.3	5.6	-11.7
4480 MUU VÄHITTÄISKAUPPA ANNAN DETALJHANDEL	74.6	126.3	67.3	66.9	-0.1	2.5	44.3	0.9	3.5	44.5
4520 MOOTTORIAJON. JA N. OSIEN VÄH.KAUP HANDEL MED MOTORFORDON, -DELAR	2 306.2	5 365.0	100.2	79.6	3.9	3.2	-24.6	6.5	6.4	-24.7
4530 HUOLTAMOTOIMINTA SERVICESTATIONSVERKSAMHET	1 007.2	1 936.7	104.7	77.1	7.8	8.1	8.4	5.8	5.6	10.0

1

5

1

PMM
Sopimus
00100/617

SVT *Suomen virallinen tilasto*
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Kauppa 1997:4
Handel
Trade

Tiedustelut - Förfrågningar:

Petri Vänttinen
Eeva Immonen
Aila Kovanen
(09) 17 341